

TA'LIMDA INNOVATSION MENEJMENT VA INNOVATSION LOYIHANI JORIY ETISH SSENARIYSI

AZIMOVA MAHLIYO ALIJANOVNA

Buxoro Innovatsiyalar Universiteti

Ta'lim muassasalarining boshqaruvi yo'nalishi

Ilmiy tadqiqot metodologiyasi fani

ANNOTATSIYA: *Maqolada ta'lim sohasida innovatsion menejment va innovatsion loyihalarni joriy etishning amaliy va nazariy jihatlari tahlil qilinadi.*

Tadqiqotda innovatsion menejmentning ta'lim jarayonidagi roli, innovatsion loyihalarni ishlab chiqish va amalga oshirish bosqichlari hamda ularning samaradorligini oshirish usullari yoritiladi. Ssenariy yondashuvi asosida ta'lim muassasalarida yangi pedagogik texnologiyalar va metodlarni joriy etish jarayoni bosqichma-bosqich ko'rib chiqiladi.

Tahlil natijalari shuni ko'rsatadiki, innovatsion menejmentning samarali tizimi ta'lim sifatini oshirish, o'qituvchilarning professional kompetentsiyalarini rivojlantirish va o'quv jarayonini optimallashtirish imkonini beradi. Shu bilan birga, innovatsion loyihalarni ssenariy asosida rejalashtirish ularning amalga oshirilishini tizimli va nazorat qilinadigan qiladi.

Kalit so'zlar: *ta'lim, innovatsion menejment, innovatsion loyiha, ssenariy, pedagogik texnologiyalar, ta'lim jarayoni, ta'lim sifatini oshirish, professional kompetentsiyalar, rejalashtirish, amaliy tadqiqot.*

KIRISH

Zamonaviy ta'lim jarayonida innovatsion menejment va innovatsion loyihalarni joriy etish dolzarb masalalardan biri hisoblanadi. Ta'lim sifatini oshirish, o'qituvchilarning professional kompetentsiyasini rivojlantirish va o'quv jarayonini optimallashtirish maqsadida pedagogik muassasalarda yangi metod va texnologiyalarni tatbiq etish zarurati ortib bormoqda.

Innovatsion menejment ta'lim muassasalarida resurslarni samarali boshqarish, innovatsion loyihalarni rejalashtirish va amalga oshirish jarayonini tizimli tashkil etishga xizmat qiladi. Shu bilan birga, ssenariy yondashuvi orqali innovatsion loyihalarni bosqichma-bosqich joriy etish ta'lim jarayonida nazorat va baholash imkonini beradi, pedagogik jarayonni samarali boshqarishga yordam beradi.

Ushbu maqola ta'limda innovatsion menejmentni tatbiq etish va innovatsion loyihalarni ssenariy asosida joriy etishning nazariy va amaliy jihatlarini tahlil qilishga qaratilgan. Maqsad ta'lim jarayonida innovatsion yondashuvlarning samaradorligini oshirish va o'qituvchilarning professional malakasini tizimli rivojlantirish bo'yicha tavsiyalar ishlab chiqishdir.

ASOSIY QISM

Zamonaviy ta'lim tizimida innovatsion menejment o'quv jarayonini samarali boshqarishning strategik vositasi hisoblanadi. Innovatsion menejment jarayoni faqat yangi metod va texnologiyalarni joriy etishdan iborat emas, balki u pedagogik resurslarni boshqarish, o'quv jarayonini tizimli rejalashtirish va ta'lim sifatini baholashni o'z ichiga oladi. Shu nuqtai nazardan, ssenariy asosida loyihalash yondashuvi innovatsion loyihalarni bosqichma-bosqich amalga oshirishni ta'minlaydi va pedagogik jarayonning nazoratini osonlashtiradi.

Ilmiy tahlil shuni ko'rsatadiki, innovatsion menejmentning samarali tizimi bir nechta bosqichlardan iborat: vazifalarni aniqlash va rejalashtirish, resurslarni taqsimlash, loyihani amalga oshirish, natijalarni monitoring qilish va tahlil qilish.

Masalan, **Nazarov D.S.** "Ta'lim muassasalarida innovatsion menejment va loyihalarni tatbiq etish" (Toshkent, "Pedagogika va innovatsiyalar", 2021 yil) maqolasida muallif ssenariy yondashuvi asosida loyihani rejalashtirish jarayonini tahlil qilgan. Tadqiqotda innovatsion loyihalarni muvaffaqiyatli amalga oshirish uchun pedagogik jamoa bilan bosqichma-bosqich ishlash va loyiha jarayonini monitoring qilishning ahamiyati ta'kidlangan.

Amaliy jihatdan, innovatsion loyihalar ta'lim jarayonining samaradorligini oshirishga yo'naltirilgan. Masalan, **Usmonova S.R.** "Innovatsion loyihalar orqali ta'lim sifatini oshirish" (Samarqand, "Ta'lim nazariyasi va amaliyoti", 2022 yil) maqolasida muallif ta'lim muassasalarida yangi pedagogik texnologiyalarni joriy etish bo'yicha amaliy tajribalarni tahlil qilgan. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, ssenariy asosida loyihani amalga oshirish o'quv jarayonida innovatsion yechimlarni tizimli tatbiq etishga imkon beradi va o'qituvchilarning metodik kompetentsiyasini oshiradi.

Innovatsion menejment jarayonida muhim jihatlardan biri loyiha natijalarini baholash va pedagogik tahlil qilish. Shu nuqtai nazardan, **Karimov A.T.** "Ta'limda innovatsion loyihalarni baholash va monitoring qilish metodlari" (Buxoro, "Pedagogik tadqiqotlar", 2021 yil) maqolasida ssenariy yondashuvi asosida monitoring va baholash jarayonining metodologik tamoyillari keltirilgan. Muallif pedagogik jarayonning muvaffaqiyati loyiha bosqichlarini to'g'ri rejalashtirish, resurslarni optimal taqsimlash va o'quv jarayonini tizimli kuzatishga bog'liqligini ta'kidlaydi.

Shaxsiy tahlilim shuni ko'rsatadiki, ssenariy yondashuvi asosida innovatsion loyihalarni joriy etish ta'lim jarayonini tartibga soladi, o'qituvchining professional darajasini oshiradi va o'quvchilarning o'rganish faoliyatini faollashtiradi. Shu bilan birga, innovatsion menejment va ssenariy asosida loyihalash pedagogik jarayonni nazorat qilish va baholash imkonini beradi, pedagogik qarorlarni asosli qabul qilishni ta'minlaydi.

Umumiy tahlil jadvali:

Aspektlar	Tavsif
Tadqiqot mavzusi	Ta'limda innovatsion menejment va innovatsion loyihalarni ssenariy asosida joriy etish va uning pedagogik jarayonga ta'siri
Asosiy mualliflar	Nazarov D.S., Usmonova S.R., Karimov A.T.

Aspektlar	Tavsif
Nashrlar	Toshkent, Samarqand va Buxoro shaharlaridagi ilmiy jurnallar (“Pedagogika va innovatsiyalar”, “Ta’lim nazariyati va amaliyoti”, “Pedagogik tadqiqotlar”)
Nashr yillari	2021-2022-yillar
Tadqiqot metodikasi	Ssenariy yondashuvi, monitoring, baholash, amaliy tadqiqot, pedagogik eksperiment, innovatsion metodlarni tatbiq etish
Muhim xulosalar	Innovatsion menejment ta’lim jarayonini tizimli boshqaradi; ssenariy asosida loyihalarni joriy etish samaradorlikni oshiradi; pedagogik jarayonni nazorat qilish va baholash imkonini beradi; o‘qituvchining professional kompetentsiyasi rivojlanadi
Shaxsiy qarashlar	Innovatsion loyihalarni ssenariy asosida tatbiq etish o‘quv jarayonini tartibga soladi va ta’lim sifatini oshiradi; pedagogik jarayonni integratsiyalashgan va tizimli boshqarish imkonini beradi

XULOSA

Ta’limda innovatsion menejment va innovatsion loyihalarni ssenariy asosida joriy etish zamonaviy ta’lim jarayonini samarali boshqarishning strategik vositasi hisoblanadi. Tadqiqot natijalari shuni ko‘rsatadiki, ssenariy yondashuvi pedagogik jarayonni tizimli rejalashtirish, resurslarni optimal taqsimlash va ta’lim sifatini oshirish imkonini beradi.

Innovatsion menejment o‘qituvchilarning professional kompetentsiyasini rivojlantiradi, pedagogik jarayonni nazorat qilish va baholashni osonlashtiradi hamda o‘quvchilarning faol o‘rganish jarayonini ta’minlaydi. Shu bilan birga, ssenariy asosida loyihalash innovatsion loyihalarni bosqichma-bosqich amalga oshirishni ta’minlab, ta’lim jarayonida nazorat va monitoringni tizimli qiladi.

Shaxsiy tahlil natijalariga ko‘ra, ta’limda innovatsion menejment va ssenariy asosida loyihalashning uyg‘un qo‘llanilishi pedagogik jarayonning samaradorligini oshiradi, o‘qituvchining professional salohiyatini mustahkamlaydi va o‘quv

jarayonini integratsiyalashgan, tizimli va natijaviy qiladi. Shu bois, ta'limda innovatsion menejment va ssenariy asosida loyihalash pedagogik jarayonni modernizatsiya qilish va ta'lim sifatini oshirishda strategik ahamiyatga ega.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. Nazarov D.S. Ta'lim muassasalarida innovatsion menejment va loyihalarni tatbiq etish. // «Pedagogika va innovatsiyalar» ilmiy jurnali. Toshkent, 2021, №3, 15–22-betlar.
2. Usmonova S.R. Innovatsion loyihalar orqali ta'lim sifatini oshirish. // «Ta'lim nazariyati va amaliyoti» ilmiy jurnali. Samarqand, 2022, №2, 30–37-betlar.
3. Karimov A.T. Ta'limda innovatsion loyihalarni baholash va monitoring qilish metodlari. // «Pedagogik tadqiqotlar» ilmiy jurnali. Buxoro, 2021, №4, 28–35-betlar.
4. Tursunov B.K. Innovatsion menejment va pedagogik jarayonda innovatsiyalarni tatbiq etish. // «Ta'lim va pedagogika» ilmiy jurnali. Toshkent, 2020, №1, 40–47-betlar.
5. Rahimova L.M. Ta'limda innovatsion yondashuvlar va ularni ssenariy asosida joriy etish. // «Pedagogik jarayonlar nazariyasi» ilmiy jurnali. Samarqand, 2022, №3, 12–19-betlar.